

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravništvo in ekspeditelja v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 23.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 239.

V Ljubljani, v četrtek 18. oktobra 1894.

Letnik XXII.

Volitve v Belgiji.

To je tedaj prvi sad eksperimenta, ki se je poskusil v Belgiji z volilno pravico: klerikalci ohranijo vlado, socialisti vstopijo v zbornico, liberalci pa so zdobljeni kakor med mlinskima kamenoma.

Tako označuje dunajska „N. F. Presse“ izid volitev v Belgiji, ki so se prvokrat vršile na podlagi razširjene, občne volilne pravice. Po novem zakonu v Belgiji ima glas vsak moški, ki je 25 let star ter ne uživa kake ubožne podpore; kedor je 35 let star, oženjen in plačuje davka 5 frankov, ima dva glasova; po tri glasove pa imajo vsi akademično izobraženi, in družinski očetje, ako so posestniki. Vsled to razširjene volilne pravice se je pomnožilo število volilcev od 138.000 na 1.370.687, ki pa imajo 2.111.127 glasov. Znamenito je pri tem zakonu tudi to, da je glasovanje obvezno, in da je kaznovan, kedor se brez veljavnega vzroka ne udeleži volitve.

Na podlagi teh volitev obrdže klerikalci v Belgiji večino v zbornici in senatu, liberalci se skrčijo v neznatno stranko brez vpliva in kot nova stranka broječa kakih 20 mož vstopijo v zbornico socialisti.

Katoličani moramo seveda z veseljem pozdravljati ta pojav, ki kaže, da je ljudstvo v Belgiji odvrгло jarem liberalizma, ki je umetno po loži gojen toliko časa tako osodepolno vplival na državo; vesel nas, da so z veliko večino izbrali si katoliških zastopnikov, katerih naloga bo v novih razmerah tako skrbeti za koristi svojih volilcev, da bodo zastopniki socialistov s svojimi publicami osramoteni. Ako bodo katoličani v zbornici in zunaj zbornice storili svojo dolžnost, tedaj se jim ne bo bati socialističnega navala, ki se bo sedaj gotovo umiril, ker bo imel svoje zakonite zastopnike v zbornici.

Bil je čas, ko je v Belgiji loža framasonska gospodovala neomejeno, prišel je čas, ko so si z največjo silo priborili katoličani neznatno večino, a bili so vedno v strahu, da jih liberalci zopet prevladajo. Ta čas je sedaj minul in z njim tudi strah. Liberalizmu v Belgiji zaklenkal je mrtvaški zvon.

Liberalizem so pomagali zvrniti tudi tisoči in tisoči krščanskih delavcev, ki so sedaj prvokrat posluževali se volilne pravice.

Ta izid volitve na podlagi občne volilne pravice je občnega pomena. To sluti tudi dunajska židinja in zato javka na vse pretege ter napoveduje svetu žalostno bodočnost, ako se bo eksperiment občne volilne pravice uvajal tudi drugod po svetu.

Da, žalostna bodočnost pride za liberalizem, ako se uvede povsod občna volilna pravica. — Povsod namreč, kjer koli bo ljudstvo v obče govorilo pri volitvah, govorilo bo tako, da mu zanjprej liberalizem županil ne bo!

In zaradi tega moramo katoličani biti povsod za razširjenje volilne pravice, seveda moramo s katoliško organizacijo skrbeti zato, da se duh krščanstva vedno bolj razvija in utrjuje med množicami. Ta naloga je sicer težavna, a je neizmerno hvaležna, kajti množici ljudstva so resnicam krščanstva najbolj pristopne.

V tem oziru so vsega uvaževanja vredne besede Leona XIII. ki v raznih svojih okrožnicah, vzlasti v oni o delavskem vprašanju opozarja katoličane na ta novi demokratični tok v človeški družbi ter pozivlje vse, da pravočasno prično delo ter po svoje pripomorejo, da se ta tok izvrši v strugi krščanstva!

Državni zbor.

Dunaj, 17. oktobra.

Današnji listi ugodno in nekateri celo praviskavo pretresajo ministrove izjave o državnem pro-

računu med njimi v prvi vrsti „N. fr. Presse“, ki pa ne more molče prezreti istine, da je učni minister za slovenske paralelke v Celju v proračun postavil 1400 gld. Če je denarni položaj res tako izvrsten, kakor ga slika „N. fr. Presse“, potem državno gospodarstvo pač ne more imeti nobene škode, ako se za učne potrebe naroda slovenskega nekoliko več izda, kakor doslej. Zato je res neumevno, da so si nemški levičarji toliko prizadejali, zabraniti slovenske paralelke v Celju in zabraniti dotični znesek v državnem proračunu. Menda so se zbalii nemških nacionalcev, da so v ta namen napenjali vse svoje moči, ali sami so morali v prvi klubovi seji priznavati, da je bilo to prizadevanje zastonj. Učni minister ostal je mož beseda, da hoče dotični zavod odpreti s pričetkom prihodnjega šolskega leta, levičarji pa se tolažijo s tem, da bodo pri pretresanju državnega proračuna glasovali zoper ta znesek, kar pa ne bode čisto nič škodovalo, ker bodo Mladočehi v tem vprašanju glasovali s poljskim in konservativnim klubom. Sicer pa še ni gotovo, da bi levičarji konečno ne spremenili svoje taktike in slednjič s kislim obrazom ne pritrdili celjskim slovenskim paralelkam. Radovedni pa smo, kako se bodo v tem vprašanju vedli krščanski socijalni poslanci, ki v narodnih vprašanjih večkrat vlečejo z nemškimi nacionalci.

Predsednik je hotel državni proračun naravnost izročiti budgetnemu odseku v pretresanje; ali mladočeški poslanec dr. Kaizl je prosil, da naj se postavi prvo branje o njem še le na prihodnjo sejo, kar je predsednik blagohotno obljubil. Iz oprekanja mladočeškega kluba mnogi sklepajo, da hočejo mladočeški poslanci že pri prvem branju sprožiti obširno razpravo. Ali večji klubi so sklenili, v to obravnavo pri prvem branju ne posezati; razun Mladočehov utegnejo pri prvem branju govoriti tudi

LISTEK.

Giovanni B. de Rossi.

Dne 22. septembra t. l. je v malem, prijaznem mestecu „Castel Gandolfo“ ob Albanskem jezeru niže Rima umrl „knez krščanske arheologije“, Giovanni Battista de Rossi. Častna dolžnost katoliškega časnika je, da se spominja zaslužnega, svetovnoznanelega moža, ki je prodril v trdnjavo „čiste vere“ Lutrovih učencev ter „ustnemu izročilu“ katoliške cerkve razkril nove, neovržne dokaze.

Potomeci v hvali ali graji umrlih množ radi sezajo čez meje objektivnosti; toda ne trdimo preveč, ako rečemo ob gomili znanega raziskovalca rimskih katakomb, Ivana Krst. de Rossi-ja: „Tu počiva mož, vreden cerkvenih očetov.“

Leta 1864 je de Rossi prosil tedanjega papeža Pija IX., da sme prvi zvezek svojega učenega dela „Roma sotteranea“ (Podzemeljski Rim) njemu posvetiti z besedami: „Pio Nono P. M. alteri Damaso.“ Pij IX. takoj dovoli z besedami: „Jaz sem drugi Damaz, ker ste Vi drugi Hijeronim.“ Papež sv. Damaz in sv. Hijeronim sta sodobno živela koncem četrtega stoletja. Kakor je sv. Damaz podal ključ k zgodovini prejšnjih papežev-mučencev z napisom, ki ga je de Rossi razkril v kripti rimskih papežev (v katakombah), tako je Pij IX. obogatil

zgodovino cerkveno, ki je podpiral de Rossi-jevo delo o podzemeljskem Rimu.

S tem delom je de Rossi pojasnil mnogo temnih strani krščanskega starinoslovstva ter prodril steno zanikanja cerkvi sovražnih pisateljev. In kaj je bil ta „ustanovnik v pravem pomenu vednostne krščanske arheologije“? Katolik iz prepričanja, zvest pristaš papežev, ki je v rimskem mestnem zastopu zagovarjal pravično stvar ter z ozirom na kulturni boj italijanske vlade odklonil ponujani mu red „pour le mérite“.

Kdo je tega „klerikalca“ in „ultramontanca“ imenoval „ustanovnika v resnice vednostne krščanske arheologije“? Znani protestantski profesor Henzen, sotrudnik pri delu „Corpus inscriptionum“, mož, ki po svojem poklicu gotovo ni pretiral hvale o tem zastopniku krščanske vednosti.

De Rossi je celo svoje življenje posvetil raziskavanju starokrščanskih spomenikov, katerih je polno v Rimu in okolici. Ko se je v zgodnji svoji mladosti seznanil z latinskim in grškim jezikom, pričel je proučevati starokrščanske napise na stoterih, tisočerihih izkopinab, ki polnijo rimske muzeje. Kardinal Angelo Mai najde nekega dne štirinajstletnega dečka v vatikanski galeriji, kjer je nagromadenih veliko število starih napisov, udolbljenih v kamen. Raztolmačiti je skušal neki grški napis, ki je tudi kardinalu delal preglavice. Bil je l. 1836.

Tako so bili vatikanski krogi opozorjeni na bistrega dečka, ki je pozneje obilno povrnil podporo svojih dobrotnikov.

Najboljši prijatelj in svetovalec je bil de Rossi-ju sloviti o. Jožef Marchi. Vzajemno sta pričela preiskavati podzemeljska pokopališča prvih kristijanov okolu Rima, katera domačina in tujca navdajajo z nekim tajinstvenim strahom.

Koncem 16. stoletja je Bosio zasledil zasute katakombe in pričel na mnogih krajih kopati, brez vsacega načrta, kajti ni iskal toliko dokazov za tradicijo, kakor relikvij. Tedaj so delavci mnogo končali in razbili. Papež Klemen IX. je postavil čuvaje, ki so zabranjevali samovoljno vrtanje in razkopavanje častitljivih prostorov, ki so sicer mrtve, toda glasno govoreče priče iz krščanske vspomladi, iz prvih treh stoletij, ko je cerkev vzgajala najslavnejše krščanske junake.

Juan de Rossi je odkril veliko število katakomb ter odprl debelo knjigo arheologiji. Takoj iz prva je bil de Rossi prepričan, da bode mogoče iz slik, napisov in znamenj v katakombah sestaviti monumentalno zgodovino katoliške cerkve iz prvih stoletij. A to njegovo naudušeno prepričanje so se zdele celó Piju IX. lepe sanje. Ko je de Rossi s časom donasal papežu, ki ga je vedno podpiral, gotove dokaze, spominjal ga je z velikim zadoščenjem na one besede.

1/2 6 h. M. M. *Paul*

nemški nacionalci in krščansko-socialni poslanci. Prvi utegnejo v razgovor spraviti tudi celjsko vprašanje, zato je konservativni klub v današnji seji dovolil slovenskim poslancem, da se smejo v tem slučaju razprave vdeleževati in odbijati napade nemških nacionalcev.

Nekateri nujni predlogi so zadevali večidel državno podporo raznim po ujmah poškodovanim okrajem in so bili sprejeti brez ugovora. Med njimi je bil tudi predlog poslanca Gregorca zavoljo po toči poškodovanih okrajev na Spodnjem Štajarskem.

Ob koncu seje naznanjal je predsednik, da sta poslanca Suklje in Stürkh izstopila iz budgetnega odseka. Konservativni klub je v današnji seji sklenil, da namesto Sukljeta v budgetni odsek vstopi poslanec Klun.

Včeraj je vlada državnemu zboru predložila predlog glede vravnave domovinske pravice, ki je bil v pretresanje izroččen gospodarskemu odseku. Konservativni klub je v današnji seji sklenil, da naj poslanec dr. pl. Fuchs ta za občine prevažni predlog temeljito preštudira in potem poroča klubu, ki ga bode na podlagi tega poročila vsestransko pretresal, da bode vedel sprejeti ga, ali zavreči.

Ob koncu seje prišel je še na vrsto nujni predlog poslanca Pernerstorferja, po katerem naj se volilnemu odboru naroča, nemudoma pretresati predloge o volilni premembi in v štirih tednih ustno poročati o vseh njegovih predlogih. Ker je bil ta predlog zadostno podpiran, pride v prihodnji seji v petek 19. t. m. na dnevni red. Vlada pa sama pripravlja načrt volilne premembe in se v ta namen danes posvetuje z načelniki raznih klubov. Ako se ž njimi zjedini, se dotični načrt naznani raznim klubom. In še le tedaj, ako mu pritrjujejo klubi in mu je zagotovljena večina, predloži vlada dotični načrt poslanski zbornici.

Razven že omenjenih rečij in sklepov mi je iz današnje seje konservativnega kluba poročati, da je bil danes v klub sprejet novo izvoljeni koroški poslanec Peitler. Dalje je bilo sklenjeno, da naj se v rudarski odsek, ki bode pretresal vse rudniške zadeve, iz kluba volijo poslanci Deym, Globočnik, Silva-Tarouca in Zedwitz. Tudi je bilo sklenjeno po klubovem predsedniku grofu Hohenwartu priporočati drugim klubom, da naj bi vsi člani velikega obrtnega odseka, ki šteje 36 članov, pa prav zaradi tega dostikrat ni sklepčen, odložili dotično odborništvu in da bi se potem volil nov obrtni odsek, ki bi pa štel samo 24 udov.

Gledé novega civilnega zakonika je klub pripravljen, pritrjiti nasvetu dotičnega odseka gledé prikrajšanega posvetovanja, kateri se ima v jedni prihodnjih sej izročiti zbornici, o novem kazenskem zakonu pa sta Schorn in Treuinfels naznanila, da hočeta pri glavni razpravi govoriti in nasvetovati več prememb v versko-političnem oziru. Dozdaj je že naznanjenih silno veliko prememb, ki se bodo v pretresanje izročile kazenskemu odseku. Dotične razprave pa bodo brž ko ne trajale toliko časa, da naposled celi kazenski zakon obleži v odseku in da justičnemu ministru ne bode preostajalo drugega,

kakor sedanjí kazenski red premeniti s posameznimi dodatki. Škode za novi kazenski zakon ne bode nobene, ker dotični načrt nobenemu ni prav ugajal.

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. oktobra.

Volilna reforma. Poljski klub je imel posvetovanje o volilni reformi in sklenil, da bodo Poljaki glasovali proti Pernerstorferjevemu predlogu, ker ni družega, kakor demonstracija. Minister Jaworski je pa v klubu naznanil, da se vlada te dni začne z odposlanci klubov večine zopet pogajati o volilni reformi. Morda bodo sedaj pogajanja imela kaj več vspeha, nego ga je imel prvi poskus. Nekateri konservativni listi namreč že zagovarjajo vladno stališče. Seveda težava je zaradi tega, ker bode za osnovo nove volilne skupine za delavce treba dvetretjinske večine. Te pa ne bode dobili, kakor hitro se začne kaj krhati v koaliciji.

Ministerska kriza bajé proti Srbiji. Mej ministri ni jednosti. Nekateri vlečejo z naprednjaki, drugi z liberalci. Ministerski predsednik je izjavil kralju, da ne ostane, ako se ne odstranita dva liberalna ministra in sekijski načelniki v treh ministertvih ne zamené z možnimi inozemci. Če kralj v to ne privoli, odstopi Nikolajević. V tem slučaju bi se najbrž poklicalo liberalno ministerstvo. Veliko težavo pa ima vlada z uradniki. Prefekti so postali jako prevzetni. Javno govore, da se ima vlada le njim zahvaliti za svoj obstanek. Radikalci pa vendar sedaj še nimajo nobenega upanja, da bi prišli na krmilo.

Virtembersko. V nemali skrbi so virtemberski protestantje. Boje se, da na virtemberski prestol pride katoličan. Sedaj vladajoči kralj Viljem II. še nima nobenega sina. V tem slučaju pa krona preide na katoliško panogo kraljeve rodbine, vojvoda Filipa ali Albrehta. Najbolj pa protestantstvo vznemirja, kdo bode izvajal tiste cerkvene pravice, katere ima sedaj kralj. Vlada je že izdelala načrt zakona, s katerim se izroči ta pravica odboru petih članov, ako bi na prestol prišel neprotestant. Protestantska deželna sinoda, kateri se je ta načrt poslal v potres, ga sedaj pregleduje. Skoro gotovo je, da se ta načrt zakona tudi vsprejme. Sicer ni nič napačnega, če protestantje ne pusté katoliškemu vladarju mešati se v njih cerkvene stvari, ali želeli bi pa tudi bilo, da bi protestantski se nikjer ne mešali v katoliške, kar se marsikje v Nemčiji dogaja.

Govor tajnega svetnika Nareškina v Moskvi. Te dni se je v Moskvi zopet otvorila gozdarska in kmetijska akademija, katera se je bila zatorila pred kakimi osmimi leti zaradi dijaških izgredov. Pri tej priliki je tajni svetnik Nareškin, aditus poljedelskega ministerstva, imel jako pomenljiv govor. Rekel je, da naj bodo previdni pri svojih odnošajih s kmeti, mej katerimi bodo nekoč delovali. Kmetje v skupini sestavljajo ruski narod, ki ima svoje nazore o svetu, katerim se ne smemo odpovedati. Svetujem vam, da naj vas vodijo narodni ideali. V vseh vprašanih življenja vas bodo varo-

vali nevarnosti. Ti ideali so: neomajljiva vera v resnico nauka pravoslavne cerkve, neomejena zvestoba in udanost carju in pokorščina njegoví modri volji. Podobni opomini bi pač bili marsikje drugje tudi umestni. Mar bi tudi v Avstriji ne bilo dobro, da bi se v šolah priporočala taka neomajljiva vera v nauke katoliške cerkve, kakor so v Rusiji v nauke pravoslavne.

Vajska na Koreji. Ruski list „Novosti“ zahteva, naj se Rusija takoj vmeša v vojsko na Koreji. Ruske čete zasedejo naj Korejo in Kitajcem odvzamejo Mandžurijo. Tako se Rusi utrdijo ob Tihem morju. Drugi listi pa niso tako vojeviti in tudi spoznajo, da to tako lahko ne pojde. Pretežavno bi bilo bojevanje v tako daljnih krajih, ko še ni pravih zvez z domovino. Sicer so pa „Novosti“ že večkrat kaj podobnega nasvetovale, na kar se pa v Rusiji nikdo ni oziral. O svojem času je bil ta list napravil cel vojni načrt proti Avstriji in Nemčiji in z veliko gotovostjo je govoril o bodoči zmagi.

Cerkveni letopis.

Novo slikarija v farni cerkvi v Srednjivasi.

Iz Srednjevasi v Bohinju, 16. oktobra.

Po požrtvovalnosti župnika, č. g. Matije Zarnika, dobila je naša farna cerkev letošnje leto skoraj vse novo notranje lice. Preskrbel jej je krasni božji grob, mnogo lepe oprave, a najtrajnejši spominek si je postavil z zadnjim delom. Dal je namreč deloma prenoviti, deloma spopolniti prostorni prezbitერიj z novimi slikami.

Od spomladi do zadnje nedelje morali smo službo božjo obhajati le pri stranskih altarjih. Minulo nedeljo še le smo zopet v prvič v slikanem prezbitერიju opravili sv. mašo v zahvalo Bogu, da se je delo posrečilo. — Zadnja nedelja bila je dan veselja za celo faro, da za ves Bohinj, ko je g. župnik blagoslovil novo altarno sliko sv. Martina. Cerkveni govor oskrbel je č. g. Simon Ažman, župnik bistriški, ter služil ob azistenci bohinjске duhovščine sv. mašo. Ta dan spominjal je nekdanjih časov, ko je bila cerkev svetega Martina — sedaj navadno stara fara imenovana — edina farna cerkev v celem Bohinju; saj je bil ondaj zbran malo da ne ves Bohinj pri materi fari svetega Martina.

Novo slikani prezbitერიj je delo našega domačega umetnika g. Matije Koželja iz Kamnika. Častno je rešil svojo nalogo. Delo je lepo, zato sledi naj kratek opis:

Prostorna in visoka v renesanskem slogu sezidana cerkev je kaj pripravna za slikanje. Strop prezbitერიja je razdeljen v takoimenovani obočni križ, ki ga deli v štiri jednake velike trikotnike; v teh prostorih so naslikani štiri evangeliste. G. umetnik je tu upodobil razlago sv. Hieronima: Sv. Matevža s knjigo rodu Jezusa Kristusa; sv. Marka z resnim naukom Janeza Krstnika, vpijočega v puščavi: „Delajte pokoro“ — enako rjoventu kraljevega leva; sv. Lukeža z duhovsko službo Caharije; in sv. Janeza z večno božjo naturo Jezusa Kristusa. — Te slike med deli obočnega križa, vidijo se kakor na odprtem nebesu; vidiš jih na oblakih neba z vso simboliko.

Prvi dokaz je bila rakev papežev poleg rakve sv. Cecilije v katakombi sv. Kalista ob Apijski cesti. Pij IX. si je sam ogledal grobe papežev iz drugega in tretjega stoletja ter bil prepričan, da so se Rossijske „sanje“ uresničile.

De Rossi je objavil tri zvezke o podzemeljskem Rimu, koder je opisal vspehe svojih podzemeljskih raziskavanj v katakombah sv. Kalista, sv. Pratekstata, sv. Neže itd. Imel je pod peresom četrti zvezek, ko ga napade mrtvoud. Leta 1861 je izdal prvi zvezek „krščanskih napisov v Rimu“, leta 1889 je izšel drugi zvezek tega dela. Mej tem časom pa je zbiral gradivo za svoj perijodični list „Bollettino di archeologia christiana“, v katerem je objavljial sestavke tudi o srednjem veku. Tako je opisal mozaike v rimskih cerkvah iz časa pred 15. stoletjem. Piju IX. je ob njegovi škofovski petdesetletnici poklonil daljši spis o epigrafskem muzeju v Lateranu.

Istotako je sodeloval pri delu „Corpus inscriptionum latinarum“, katero je pričela izdavatí berlinska akademija. De Rossi-ja so odlikovali razni vladarji, vlade, učena društva in posamezni učenjaki. Če se ne motimo, bil je član tudi jugoslovanske akademije v Zagrebu. Pozneje je dobil in vsprejel tudi red „pour le mérite“. Naravno in umevno je, da sta ga odlikovala raznim načinom tudi Pij IX. in Leon XIII. Zadnji je za njega samega ustanovil

novo službo načelnika in kuratorja krščanskemu muzeju v Lateranu. Ko je pred dobrim letom de Rossija zadel mrtvoud, ponudil mu je prijazno stanovanje v svoji palači Castel Gandolfo, kjer je tudi zatisnil oči.

Koliko učenjaki častili de Rossija, pokazali so to ob njegovi šestdesetletnici l. 1882 in pred dvema letoma ob njegovi sedemdesetletnici.

Delo njegovo nadaljujejo navdušeni njegovi učenci, v prvi vrsti: de Waal, Wilpert, Kirsch, Marucchi, Armellini, Stevenson itd. Pogreba njegovega sta se poleg mnogih prijateljev in znancev udeležila tudi zastopnika mesta rimskega in italijanskega naučnega ministerstva.

Moje ječe.

Spisal Silvijo Pellico, prevel —a—.

LII.

Kako sladek trenutek bil je prijatelju in meni, ko sva se videla čez leto in tri mesece ločitve in tolikega trpljenja! Veselje prijateljstva storilo je skoro, da sva za nekaj časa pozabila obsodbe.

Vender sem se kmalu izvil njegovim objemom prijel za pero in pisal svojemu očetu. Silno sem želel, da bi dobila moja rodbina poročilo o mojej usodi prej od mene ko od družih, da bi olajšal

njeno bol z besedami miru in vere. Sodniki so mi obljubili, da odposljejo pismo takoj.

Potem pa mi je Maroncelli pravil o svojej pravdi, jaz njemu o svojej; pravila sva si svoje dogodke v zaporu, šla sva k oknu, pozdravila tri prijatelje, ki so bili pri svojem oknu: dva sta bila Canova in Rezia, ki sta bila skupaj, prvi je bil obsojen na šest let težke ječe, drugi na tri, tretji pa je bil dr. Cesar Armari, ki je bil v preteklih mesecih moj sosed v svinčenicah. Ta ni bil obsojen, ampak proglašen nekrivim.

Pogovarjenje s temi bila je prijetna zabava cel dan in cel večer. Ko pa smo šli spat, ugasnili smo luč in potihnili, ni mi bilo mogoče spati, glava mi je gorela in srce mi je vtripalo, misleče na dom. Ali se bodo mogli sivi moji stariši vdati v tako nesrečo? Ali bodo zadostovali ostali otroci, da jih potolazijo? Vsi so bili starišem enako dragi in bolj so zaslužili to ljubezen, ko jaz; ali pa najdeta oče in mati kedaj v otrocih, ki jima še ostanejo, nadomestilo za onega, katerega so izgubili?

Da bi bil mislil samo na sorodnike in še kako drugo drago mi osebo! Njih spomin me je žalostil in ganil. A mislil sem tudi na domišljevani smeh in veselje sodnikovo, na pravdo, na uzrok obsodbe, na politične strasti, na usodo tolikih

Pri vseh je opaziti izvirno kompozicijo, pomenljiv izraz obrazov, lep in živahen kolorit. Kaj dobro ugaja nebeški žar, ki obdaja od zgoraj vse štiri slike v podobni velikega kroga. Primerno se svetloba razpoji v značnem obnebbju; dičijo je male zvezdice. Zares prava slika nebeške slave!

Obojni križ kinča v sredini lepa rozeta z okusno ornamentiko. Da imajo okviri pri slikah lepšo obliko, se križ na vseh štirih straneh razširja v srcu podobna polja. Koncem zadnjih se kaj dobro podaste v žarečih zvezdah pomenljivi črki A in Ω — na južni strani, na nasprotni — pa presv. ime Jezusa Marije. Tudi te prostore oživlja simbolično plastično slikana ornamentika.

Ob evangeljski strani presbiterija pa sta naslikana dva prizora na dveh slikah iz življenja svetega Martina, kakor nam je opisuje legenda, kako je obdaril reveža s polovico svojega plašča in kako ga je izveličar zato v prikazni poplačal. Ta prizora predložiti nam dve sliki, na prvi vidi se Martinu izraz usmiljenja, beraču pa izraz hvaležnosti in začudenja. Ako ogleduješ to sliko, lahko opaziš, koliko plašča je še ostalo Martinu in kako nestrpno stoji konj poleg njega. — Pri mestnih vratih se tudi še jeden vojak ozira na Martina, občudujoč blago dejanje.

Druga slika kaže nam Martina, kako je bil poplačan za to delo usmiljenja.

Prav dobro je pogodil gospod umetnik Martina spečega: bere se mu, v prijetne sanje utopljenemu, na obrazu, izraz veselja in zadovoljnosti. Ob vznosju leži mu vojaško orodje, meč in čelada.

Na nasprotni listni strani je naslikana slika presv. Srca Jezusovega v čeznaravni velikosti, kakor bi hotel Gospod, kazaje na svoje presv. Srce, reči: „Učite se od mene, ker jaz sem krotak in iz srea ponižen.“

Dobro se priklada ornamentika med opasjem in frison. Pravo soglasje napravljajo še posebno ob straneh lizeni z marmorjem preslikani, kar dela ugoden kontrast k vsej celoti. Omenjeni sliki ste večinoma lastna kompozicija.

Slika velikega oltarja — pred lesenim kipom sv. Martina v niši — je novo izvirno delo. Predstavlja sv. Martina kot škofa in čudodelnika, stoječega na stopnjicah pred portalom. V ozadju je lepo obnebbje, spredaj so bolniki. Deželni oblastnik Tetradij drži od hudobe obsedenega služabnika, proseč Martina, da naj ga prežene. Takoj ob drugi strani je žena z mrtvim otrokom v naročju, ki ga prosi, da jej ga zopet oživi. Materine solze in misel, da bi ta čudež k spreobrnjenju ajdov mnogo pripomogel, naklonijo Martina, da moli in materi oživljenega sina izroči.

Izraz bolesti in zaupanja vseh oseb na tej sliki je tako naraven, da se opazovalcu nehoté otrinejo solze pri njih pogledu.

Martin je oblečen prav v starodavni šegi škofovega ornata, zre pred se na prosečo množico z desnico povzdigneno, kakor bi s prstom Božjim preganjal hudobnega duha ter delal čudeže. Zgoraj nad njim se sveti v žarni svetlobi sv. hostija, ki se je nekč, kakor pripoveduje legenda, povzdignila pri

prijateljev . . . in ni mi bilo mogoče, prizanesljivo soditi le enega svojih protivnikov. Bog mi je poslal hudo skušnjavo! Moja dolžnost je bila, prenašati jo srčno, a nisem je mogel, nisem je hotel! Slast sovraštva ugajala mi je bolj nego odpustanje; preživel sem noč peklensko!

Zjutraj nisem molil. Vse zdelo se mi je delo moči, ki je sovražna vsemu dobremu. Prej sem bil pač vze tako rotit Boga, a nisem verjel, potem, da bom se kedaj tako zašel, tako kmalu zašel! V svoji največji divjosti ni mogel biti Julijan brezbožnejši kot jaz. Kedor goji sovraštvo, posebno kader ga je potrla skrajna nesreča, ki bi ga imela prav za prav dovesti tem bolj k Bogu — ako je tudi prej bil pravičen — postane vselej krivičen. Da, ko bi bil prej prav pravičen: kajti kedor sovraži, je tudi prevzet. In kedo si ti, ubogi človek, ki zahtevaš, da ti nikdo ne stori kaj slabega, tudi v dobri veri ne, mislé, da postopa pravično, ki se pritožuješ, ako Bog pripusti, da trpiš tako in ne na kak drug način?

Čutil sem se nesrečnega, ker nisem mogel moliti, pa kjer vlada prevzetnost, ne najde se družega Boga, nego samega sebe!

Tako rad bi bil priporočil Najvišjemu pomagalcu obupane svoje stariše, a nisem veroval več vanj.

(Dalje sledi.)

sv. maši nad njegovo glavo. Ob straneh sta dva angelja. Eden moli presv. Rešnje Telo, drugi pa spoštljivo sklonjen, držeč roko na prsih in lo gleda na Martina in množico trpečih.

Slikar obnovil je tudi veliki altar, katerega je slikal na presno F. Illovscheg leta 1755 (lasten podpis).

Slikarija bila je že zelo zamazana in obledela, posebno pa po belanju cerkve z apnom oškropljena. Zato bila je potrebna obnovljenja. G. umetnik je, ohranivši sliki prvotno obliko, veliki altar tako poživil, da je videti vsa arhitektura prav plastična.

Mogočna je v zgornjem delu altarja skupina sv. Martina v nebeški slavi. Sv. Martin kleči pred sv. Trojico, obdau od množice angeljev, ki z raznim muzikalnim orodjem poveljujejo slavo Božjo. — Primeren je tudi napis: „Stolam gloriae induit eum“.

Spodnji del spopolnujeta sv. Juda Tadej in sv. Leonard.

Pri vseh naštetih slikah se odlikuje vzvišana ideja, pravilna risarija, harmonija barv; izraz posameznih čutov je naravno dovršen.

Delo je res mojstersko, ter samo hvali gosp. umetnika.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 18. oktobra.

(Volilno gibanje na Notranjskem.) V St. Petru je vsled nepravilnostij razveljavljena volitev volilnih mož ter se vnovič vrši prihodnji ponedeljek. — V Rovtu h je naša stranka pridobila štiri volilne može. — Zaradi lepe zmage naših somišljenikov v Planini je sinočni „Narod“ slabe volje in zato pogreva staro neresnico, ki se kot agitacijsko sredstvo porablja od liberalne stranke, da namreč naš kandidat ni g. F. Modic iz Lahovega, marveč planinski župnik g. Ivan Podboj. „Narod“ pravi: „Gospod Modic se je zadnji čas ustno in pisмено izjavil, da ne sprejme več „Slovenčeve“ kandidature.“ Nam je to do sedaj popolno neznan. Ko bi gosp. Modic to mislil, gotovo bi bil to naznanil odboru katol. političnega društva. Gospod Modic pa je dne 1. oktobra tajništvu katoliškega političnega društva naznanil, da prevzame kandidature in je pooblastil, da to zdaj objavimo v „Slovencu“. — Gospod župnik Podboj pa nas je že pooblastil povedati, da on ne kandiduje, in ker smo to že storili, zato se nam nedostojno zdi, gledé tega še prerokati se z „Narodom“. — Naj bi pač imenovani list raji povedal svojim čitateljem, kako surovo so se vedli nekateri volilci na volišču v Planini ter jim povedal, da tako vedenje ni resne stranke dostojno. To bi bilo lepše in hvaležnejše polje, nego izmišljena sumničenja trositi mej svet.

(Škandal pri nemški glediški predstavi.) Poroča se nam: Nimam navade, tratiti svoj čas v gledišču. S tuj zanesel me je pretekli ponedeljek notri. Igrala se je nemška burka: Heirat auf Probe. Vsebina igre: Grozovita bedarija in — sit venia verbo — umazanija. Delali so se na odru kar sans gène dovtipi, ki se nahajajo k večjemu še v „tinglangu“ najnižje vrste in peli kupleti, kakeršne mora prenašati le občinstvo, ki se čuti domače v najnižjih družbah. — Vsako občinstvo ima sicer gledališče, kakoršno zasluži. A kar mora poštenega človeka boleti, je, da se taki škandali podpirajo s krvavo zasluženimi groši našega poštenega kmeta in rokodelca! Vprašali bi slavni deželni odbor, ki ima vrhovno nadzorovalno dolžnost nad glediščem, ali so mu znane umazanosti imenovane igre in kaj hoče v prihodnje storiti, da se sploh preprečijo take lascivne predstave? Gledišče vendar ne sme imeti namena služiti demoralizaciji! — O tej stvari poročamo zato, ker je navedeno umazano predstavo kritik uradne „Lai-bacher Zeitung“ prav pohvalno ocenil! — Mi pa že danes tukaj izjavljamo, da takih židovskih umazanostij in pouličnih impertinencij ne bomo trpeli v deže nem gledišču!

(Iz Celja) se nam poroča: Gospod Peter Majdič, daroval je povodom svoje poroke po svojej gospej materi župnijski cerkvi sv. Danijela v Celju svoto 100 kron, ubogim župnije celjske pa 200 kron, za kar mu bodi izrečena presrečna zahvala.

(Občinske volitve.) S Koroške Bele: Pri občinski volitvi na Koroški Beli, ki se je vršila dué 14. t. m., je bil enoglasno že v petič voljen županom Ant. Šoklič; prvi občinski svetovalec je Jan.

Kokalj in drugi Val. Lipovec. Odborniki so: Jan. Dežman, Mih. Klinar, Val. Lukau, Mih. Malej, Mih. Noč, Mat. Noč, Jan. Smolej, Jurij Šoklič, Anton Triplat, Avg. Turk in Rup. Souns kot virilist kranjske obrtnijske družbe.

(Z Radovice,) dne 7. oktobra. Dekanijska konferenca v Semiču je večeraj sprejela v „Corr.-Bl.“ navedene točke gledé definitivne duhovenske plače in dotično pritrdilno pismo odposlala vredništvu omenjenega lista.

(Peticiji novomeške in sosednih občin) na upravni svet in prometno vodstvo v Beljaku zaradi vpeljave direktne železnične zveze iz Novega Mesta v Ljubljano ter novega prikladnejšega voznega reda na tej prôgi, pridružila se bode tudi mestna občina ljubljanska. Skrajni čas bi bil pač že za to!

(Nova cesta Sodražica — Hrib) ki se je jela graditi preteklo pomlad, bliža se svoji dovršitvi. Delo dobro napreduje in kakor vse kaže se bode v prihodnjem poletju lahko izročila prometu.

(Novi kanal) v Lattermannovem drevoredu je te dni dokopan do železniškega tiru, oziroma do izliva starega kanala, s katerim se bode sedaj zvezal.

(Novi rektor na zagrebškem vseučilišču) dr. Anton Mavrovič bode dne 19. t. m. zvečer slovesno umeščen.

(Zavod za slepce v Celovcu.) Za napravo tega zavoda je koroška dežela iz čistega dohodka XXIX. državne loterije dobila 20.000 glđ.

(Sneга) padlo je po visokih notranjskih hribih v ponedeljek v noči, kakor se nam poroča danes, par centimetrov na visoko, nič manj pa isti dan tudi — toče! Poljedelci hite sedaj, da pospravijo pod streho svoje pridelke, kajti, vse se boji — zgodnje zime!

Društva.

(Slovensko planinsko društvo) napravi v nedeljo dne 21. t. m. društveni izlet na Kurešček nad Igom. Izletniki odpeljejo se zjutraj ob 1/2 7 uri z vozni na Ig, gredo peš na Kurešček, tam sv. maša, potem ogled okolice in razgleda, skupno kosilo. Ob 2. uri popoldan povrat na Ig in z vozovi v Ljubljano. — Društvenike, prijatelje in tudi nečlane opozarjamo na krasni razgled raz Kureščka. Pot je jako zložen. — Vdeleženci blagovole naj naznaniti vdeležbo do petka popoldan pri gospodu Šokliču pod Trančo, da se zamore naročiti potrebno število vozov in kosilo. — Natančni vspreod se kmalu objavi.

Narodno gospodarstvo.

Vinska letina na Dolenjskem.

Vinska letina je po Dolenjskem v krajih ležečih za Savo glede količnosti zelo slaba, glede kakovosti pa dobra. Grozjdje je hitro dozorelo, zato je bila trgateg večinoma izvršena že koncem meseca septembra, le po višje ležečih krajih so jeli obirati še le z dnem 5. t. m. Ne pomni se, da bi se tako malo vina dobilo v krškem, kostanjeviškem, mokronoškem in radeškem okraju, kakor letos. V krškem in kostanjeviškem okraju je le redko kje še dobiti vinograd z zdravo trto, skoro vsi so uničeni po trtni uši. V mokronoškem okraju je toča več goric močno poškodovala, povsod pa, kjer je še kaj dobrih vinogradov, je trta slabo obrodila, a pridelek je boljši od lauskega, nekateri celo mislijo, da že dolgo vrsto let ni bilo tako izborne kaplje, kakor je letošnja. Sploh se pa letos govori, da se je trtje čvrsto obraslo, kjer ga je še kaj, kar daje upanje v boljšo prihodnost. Skropljenje zoper strupeno roso je veliko pomagalo, tega sredstva so se vinogradniki često poprijeli. V krškem in kostanjeviškem okraju se je tudi semtrtje pridelalo nekaj vina na ameriški trti, katero je posebno dobro. Kaka bo cena, se še ne ve. Posamezne vedre so ob trgatvi prodajali po 8—10 glđ. staro vedro (56.6 litrov). Iz tega je posneti, da se bo prodajalo po 10 glđ. in čez, naj boljše do 13 glđ., a tako se le sodi. Kako bo, ke do ve? — Na zasajanje ameriške trte se veliko misli. Da se je le sad pokazal, sedaj bo že slo. Kmet šolam in samemu govorjenju ne veruje, vspeh mora viditi, potem gre na delo.

Telegrami.

Vojska mej Kitajci in Japonci.

Viju, 17. oktobra. Obe vojni stojita na obrežji reke Jalu. Japonski poveljnik Jamagata pričakuje, da pride težko topništvo, potem bodo začeli boj. Ogleduhi cenijo kitajsko vojno silo na 25.000 mož.

Shanghai, 17. oktobra. Tukaj se govorijo, da so Japonci vzeli Port Arthur, kar pa ni verjetno. — Stotnik Hanneken je smrtno bolan, kajti pridi se mu kri.

Dunaj, 17. oktobra. Poslednjih 24 ur je v Črnovicah 1 zbolel za kolero in jeden umrl, v 22 galiških okrajih jih je pa 86 zbolelo in 46 umrlo.

Dunaj, 18. oktobra. „Armee-Verordnungsblatt“ poroča, da je cesar podmaršalu Antonu baronu Bechtolsheimu, Rudolfu princu Lobkovicu, Antonu Galgotziju in Aleksandru grofu Uexküll-Gyllenbandu podelil kronin red I. vrste, prvim trem z vojno dekoracijo prvega razreda.

Dunaj, 18. oktobra. Zedinjena levica je sklenila odložiti volitev predsedstva, dokler ne ozdravi grof Kuenburg.

Dunaj, 18. oktobra. Včeraj popoldne je bil v ministerstvu notranjih stvari razgovor mej vlado in načelniki klubov o volilni reformi. Ta posvetovanja se bodo prihodnje dni ponavljala.

Budejvice, 18. oktobra. Na premogovniku južno-češke premogarske družbe je danes nastal požar in poškodoval več strojev. V jame ogenj ni prišel in delo se nič ne pretrga.

Budimpešta, 18. oktobra. V finančnem odseku se je Wekerle izjavil, da notranje dvorne zadeve ne spadajo v državni delokrog temveč v pravni delokrog cesarjev. Razdelitev teh zadev bi ne bila umestna, pa tudi ne izvedljiva.

Budimpešta, 18. oktobra. Pri nadaljevanju debate je grof Szapary v državnem zboru se izjavil proti določbi o brezverstvu, ker bi se s tem le pospeševal socijalizem in anarhizem. Vay je tudi za to, da se iz predloge izpusté določbe o brezverstvu. Tudi Karolyi je iz enakega vzroka proti predlogi. Ugron je vprašal, če je vlada gledé te predloge solidarna. Wekerle se je izjavil, da je vlada popolnoma solidarna. Minister je prepričan, da se bode gospodska zbornica pri drugem branju uklonila volji naroda.

Neapolj, 18. oktobra. Ministerski predsednik Crispi je včeraj dal banket na čast Castellarjevo, pri katerem je bil tudi učni minister. Poprej sta pa Crispi in Castellar imela prijazen pogovor, pri katerem se je Castellar baje izjavil, da bi v Italiji in Španiji ne bilo večje svobode, ko bi tudi bili republikani.

Potsdam, 18. oktobra. Srbski kralj je včeraj semkaj prišel in bil jako slovesno vsprejet. Cesar Viljem ga je jako prijazno pozdravil.

Pariz, 18. oktobra. (Havasovo poročilo.) Poroča se iz Peterburga, da potovanje na Krf izostane.

Tanger, 18. oktobra. Položaj v Marakešu je težaven. Princa Muleja Abasa obkolili so vstaši, ker je hotel dati zapreti kajda bohamskega rodu. V mestu je že osem dni vstaja. Upa se, da sultanove čete naredé red. Gubernier v Casa Bianki je odpoklican zaradi nezmožnosti.

Umrli so:

17. oktobra. Ivana Pečnik, delavka, 23 let, Illovca št. 34, jetika.

Tujci.

15. oktobra.

Pri **Maltcu**: Cora iz Trsta. — Langer, Ehrlich, Förderl, Freyberg z Dunaja. — Lindner iz Brna. — Koppstein iz Siofok-a. — Kopač iz Tolmina. — Kutin iz Žabnice. — Vidio iz Belovara. — Dejak iz Karlovca.

Pri **Južnem kolodvoru**: Golser iz Trsta. — Kramar iz Št. Vida. — Vibel iz Maribora. Novak iz Grada.

Pri **avstrijskem caru**: Benedek, Kavčič od Sv. Križa. — Ristiter z Dunaja.

16. oktobra.

Pri **Stonu**: Drill, Adler, Mignoni, Špuk, Lehm, Krause z Dunaja. — Mondolfo, Weiss, Szazlo iz Trsta. — Maulwurf iz Barcztelep-a. Hecker iz Monakovega. — Weithofer iz Zagreba. — Wild iz Inomosta. — Löfner iz Brna. — Schindelhauser iz Berolina. — Maly iz Trčiča. — Smole iz Inomosta.

Pri **Maltcu**: Steiner, Dörfel, Löwy, Lorzing, Klement, Frank, Dittrich, Part, Steinböck, Zivny, Pribil, Wagner, Spitzer in Hirschensohn z Dunaja. — Tomieich iz Trsta. — Otto iz Beljaka. — Montecucoli iz Stor. — Glaser iz Kis-a. — Seidl iz Novega Mesta. — Lavrenčič z Vrhopolja. — Fröhlich iz Berolina.

Pri **Južnem kolodvoru**: Kulman iz Pulja. — Helm iz Trsta.

Pri **avstrijskem caru**: Brolich iz Cerknega. — Rakua iz Ljubljane.

Pri **bavarskem dvoru**: Perz, Michitsch iz Kovlerjev. — Pok z Reke.

Tržne cene v Ljubljani

dné 17. oktobra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	6 50	Speh povojen, kgr.	64
Rež,	5	Surovo maslo,	70
Jecmen,	5	Jajce, jedno	3
Oves,	5 60	Mleko, liter	10
Ajda,	7	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	5 50	Telečje	66
Koruzka,	7 50	Svinjsko	66
Krompir,	2 14	Kostrunovo	36
Leča, hktl.	10	Piščanec	35
Grah,	16	Golob	18
Fizol,	10	Seno, 100 kgr.	1 96
Maslo, kgr.	92	Slama, 100	1 70
Mast,	66	Drva trda, 4 kub.m.	7
Speh svež,	56	„ mehka, 4 „	5

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	razkoma v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. jut.	735 9	0 6	brev.	megla	
17. 2. u. pop.	735 1	5 4	sl. vzh.	del. jasno	0 00
9. u. zveč.	735 9	1 6	brev.	megla	
Srednja temperatura 2-5° za 8-8° pod normalom.					

Stanje avstro-ogerske banke

dné 15. oktobra 1894.

(Brzojavno poročilo.)

Bankovcev v prometu	gld.	499.581.000	(— 4.441.000)
Kovinski zaklad	296.555.000	(— 1.197.000)	
Listnica	166.490.000	(— 7.291.000)	
Lombard	30.579.000	(+ 555.000)	
Davka prosta bančna rezerva	gld. 20.964.000	(+ 3.708.000)	

Vsebina 20. zvezka 1894:

1. J. T. Turkuš, slovenski pesnik. Spisal F. S. Segula. 2. Prepozno. Zložil Anton Medved. 3. Roži.

Zložil Anton Medved. 4. Gospa s pristave. (Zgodovinski roman.) Spisal I. Kraljev. (Dalje.) 5. Spletke. (Povest iz nedavnih časov.) Spisal S. (Dalje.) 6. Umevaš ga le ti. Zložil Anton Hribar. 7. Loka. (Krajepisno-zgodovinska črtica.) Spisal Fr. Pokorn. (Dalje.) 8. Kakó si ustvarimo Slovenci uzoren knjižni jezik? Spisal B. S. 9. Rim, središče lepih umetnostij. Spisal dr. Anton Medved. 10. Književnost. A. Hrvaška. B. Češka. C. Poljska. 11. Raznoterosti. — Slike: 1. J. T. Turkuš. (Po fotografiji.) 2. Umor Galeazza M. Viscontija v milanski stolnici. (Karton S. Ogrina.) 3. Cernogrobska cerkev. (Fot. Fr. L.) 4. Staro znamenje ob poti k Cernogrobu. (Fot. Fr. L.) 5. Cerkev sv. Petra v Rimu.

Zahvala.

553 1

Vsem sorodnikom in prijateljem izrekam tem potom za izkazano sočutje o priliki bolezni in smrti moje soproge, gospe

Eme Slabnik roj. Schrey

svojo iskreno zahvalo; posebno se zahvaljujem prečastiti duhovščini, vsem onim, ki so izkazali dragi pokojnici zadnjo čast, vsem darovalcem lepih vencev, in gg. pevcem pod vodstvom g. nadučitelja Karola Bernarda za prelepo nagrobno petje.

Jesenice, dné 16. oktobra 1894.

Andrej Slabnik.

Ivan Jax

v LJUBLJANI na Dunajski cesti št. 13

v Tavčarjevi hiši.

Tovarniška zaloga

552 50-1 vsakovrstnih

šivalnih strojev, byciklov, tryciklov, veločipedov itd.

Ceniki zastoj in franko.

Najsigurnejše in najboljše

nalaganje glavnice

je v

4% zastavnih pismih gališkega zemliško-kreditnega društva.

Isti osiguravajo

več nego 4odstotno obrestovanje

ter so

pupilarno varna, davka in fatiranja prosta, sposobna za kavolje,

sosebno za vlaganje častniških ženitvenih kavolj; razven teh prednostij je vrednost vsacih 100 gld. zastavnih pisem osigurana z gld. 253-33 hipotekarne vrednosti.

Ta zastavna pisma dobiti so po dnevnem kurzu pri

J. C. Mayerju, menjalnica in bančni zavod v Ljubljani. 295 41

Dunajska borza.

Dné 18. oktobra.	
Skupni državni dolg v notah	99 gld. 10 kr.
Skupni državni dolg v srebru	99 " 10 "
Avstrijska zlata renta 4%	123 " 70 "
Avstrijska kronna renta 4%, 200 kron	98 " 10 "
Ogerska zlata renta 4%	121 " 60 "
Ogerska kronna renta 4%, 200 kron	96 " 70 "
Avstro-ogerske baučne delnice, 600 gld.	1031 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	369 " 75 "
London vista	124 " 20 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	60 " 95 "
20 mark	12 " 19 "
20 frankov (napoleonador)	9 " 89 "
Italijanski bankovci	45 " 40 "
C. kr. cekini	5 " 89 "

Dné 17. oktobra.	
4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	148 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	158 " 50 "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	197 " 50 "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	97 " 25 "
Tisine srečke 4%, 100 gld.	143 " 55 "
Dunavske vravnave srečke 5%	127 " 75 "
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107 " 60 "
Posojilo goriškega mesta	— " — "
4% kranjsko deželno posojilo	67 " 50 "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 60 "
Prijoritete obveznice državne železnice	220 " — "
" " južne železnice 3%	164 " 15 "
" " južne železnice 5%	129 " 75 "
" " dolenskih železnice 4%	98 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	195 gld. 75 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140 " — "
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 70 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	69 " 50 "
St. Genois srečke, 40 gld.	72 " — "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	50 " — "
Ljubljanske srečke	24 " 75 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	168 " 75 "
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3372 " 50 "
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	489 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	105 " 20 "
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	78 " — "
Montanska družba avstr. plan.	83 " 90 "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	175 " — "
Papirnih rubljev 100	133 " 27 1/2 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvari, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnic.